RECEP AYINDA ORUÇ TUTMANIN HÜKMÜ

﴿ حكم الصوم في رجب ﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ حكم الصوم في رجب ﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: أم نبيل

2009 - 1430

islamhouse.com

Soru:

Recep ayında oruç tutmanın fazîletli olduğuna dâir bir şey var mıdır?

Cevap:

Hamd, Allah'adır.

Birincisi:

Recep ayı, Allah Teâlâ'nın haklarında şöyle buyurduğu haram aylardan birisidir:

﴿ إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثۡنَا عَشَرَ شَهۡرٗا فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوۡمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ مِنۡهَآ أَرۡبَعَةٌ حُرُمٞۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلۡقَيِّمُۚ فَلَا تَظۡلِمُواْ فِيهِنَّ أَنفُسَكُمۡۚ وَقَٰتِلُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ كَآفَّةٗ كَمَا يُقَٰتِلُونَكُمۡ كَآفَّةٗۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ ٣٦ ﴾ [سورة التوبة الآية: 36]

"Şüphesiz, Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günkü hükmünde (ve Levh-i Mahfuz'da yazılı olduğu), ayların sayısı on iki ay olup bunlardan dördü haram aylardır.İşte dosdoğru dîn budur. O halde bunlarda nefislerinize zulmetmeyin ve müşrikler nasıl sizinle topyekün savaşıyorlarsa, siz de onlarla topyekün savaşın ve bilin ki Allah, (desteği ve yardımı ile) takvâ sahipleriyle beraberdir."[1]

Haram aylar: Recep, Zilkâde, Zilhicce ve Muharrem'dir.

Ebu Bekra'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((اَلسَّنَةُ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا، مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ، ثَلَاثٌ مُتَوَالِيَاتٌ: ذُو الْقَعْدَةِ وَذُو الْحِجَّةِ وَالْـمُحَرَّمُ وَرَجَبُ مُضَرَ الَّذِي بَيْنَ جُمَادَى وَشَعْبَانَ.)) [متفق عليه]

"(Kamerî) yıl, on iki aydır. Bunlardan dördü haram aylardır. Üçü birbiri ardınca gelir. (Bu aylar:) Zilkâde, Zilhicce, Muharrem ve Cumâdâ ile Şa'ban arasındaki Receb Mudar'dır."[2]

---

[1] Tevbe Sûresi: 36
[2] Buhârî; hadis no: 4662. Müslim; hadis no: 1679.

Bu aylar, iki sebepten dolayı haram aylar olarak adlandırılmışlardır:

1. Düşmanın savaşa önce başlaması hâli dışında, bu aylarda savaşmanın haram olması sebebiyledir.

2. Bu aylarda kutsal değerlerin çiğnenmesinin haram oluşu, diğer aylardan daha şiddetli olması sebebiyledir.

Bunun içindir ki Allah Teâlâ bu aylarda günah işlemeyi bize yasaklayarak şöyle buyurmuştur:

﴿... فَلَا تَظۡلِمُواْ فِيهِنَّ أَنفُسَكُمۡۚ ...﴾ [سورة التوبة من الآية: 36]

"... O halde bunlarda nefislerinize zulmetmeyin... "[1]

Günah işlemek, ister bu aylarda olsun, isterse diğer aylarda olsun, haram kılınmış ve yasaklanmıştır. Ancak bu aylarda işlenen günah, daha şiddetli haramdır.

Değerli âlim Abdurrahman b. Nasır es-Sa'dî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

﴿... فَلَا تَظۡلِمُواْ فِيهِنَّ أَنفُسَكُمۡۚ ...﴾ [سورة التوبة من الآية: 36]

"... O halde bunlarda nefislerinize zulmetmeyin... "[2]

- Buradaki zamirin ﴿فِيهِنَّ﴾, on iki aya âit olma ihtimali vardır. Allah Teâlâ bu on iki ayı kullarının kaderleri olarak yarattığını, bu ayların kendisine itaatle imar edilmesini, bu ayları lütfettiğinden ve onları kullarının menfaatine nasip buyurduğundan dolayı Allah Teâlâ'ya şükredilmesi gerektiğini açıklamıştır.O halde bu aylarda nefislerinize zulmetmekten sakının.

- Buradaki zamirin ﴿فِيهِنَّ﴾, dört aya âit olma ihtimali vardır. Zulüm her vakitte yasaklanmış olmasına rağmen, bu aylarda zulmün daha fazla haram olması sebebiyle bu aylarda birbirlerine zulmetmeyi onlara özellikle yasaklamaktadır."[3]

İkincisi:

Recep ayı orucuna gelince, bu aya veya bu ayın bir kısmının oruçla geçirilmesine dâir orucun fazîletli olduğu konusunda sahih bir hadis sâbit olmamıştır.

1 Tevbe Sûresi: 36
2 Tevbe Sûresi: 36
3 es-Sa'dî Tefsiri, s: 373.

Bazı insanların bu ayın, diğer aylardan daha fazîletli olduğuna inanarak bazı günlerini oruçla tahsis etmelerinin şeriatta hiçbir aslı yoktur. Fakat Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den haram aylarda -ki Recep de bu haram aylardandır- oruç tutmanın müstehap olduğuna delâlet eden şu hadis gelmiştir:

((... صُمْ مِنَ الْـحُرُمِ وَاتْرُكْ.)) [رواه أبو داود]

"...Haram aylardan istediğin kadar oruç tut ve istediğin kadar oruç tutma."[1]

Bu hadis,-sahih olsa- haram aylarda oruç tutmanın müstehap olduğuna delâlet eder. Kim, diğer haram aylarda oruç tutar ve Recep ayında da oruç tutarsa, bu takdirde oruç tutmasında bir sakınca yoktur. Fakat sadece Recep ayını oruçla tahsis etmeye gelince, bu olmaz.

Nitekim Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Recep ayını oruçla tahsis etmeye gelince, bu konudaki hadislerin hepsi zayıf, hatta uydurmadır.İlim ehli bu hadislerden hiçbirisine itimat etmez. Bu hadisler, fezâil konusunda rivâyet edilen zayıf hadisler hükmünde bile değildir. Hatta bu hadislerin geneli, mevzu (uydurma) ve yalan hadislerdendir.

İmam Ahmed'in Müsnedi'nde Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den haram aylarda -ki bu aylar, Recep, Zilkâde, Zilhicce ve Muharrem'dir- oruç tutmayı emreden bir hadis vardır.Bu hadis, bütün haram aylarda oruç tutmayı emretmektedir, sadece Recep ayını oruçla tahsis etmemektedir."[2]

İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Recep ayında oruç tutma ve bazı gecelerini ibâdetle geçirme konusunda zikredilen bütün hadisler, yalan ve iftirâdır."[3]

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Recep ayının, bu ayın tamamını veya bir kısmını oruçla geçirmenin ve bu aya âit bir geceyi ibâdetle geçirmenin fazîleti hakkında delil sayılabilecek hiçbir sahih hadis gelmemiştir."[4]

Değerli âlim Seyyid Sâbık da bu konuda şöyle demiştir:

---

[1] Ebu Dâvud; hadis no: 2428. Fakat Elbânî; 'Daîdu Ebî Dâvud' adlı eserinde hadisin zayıf olduğunu belirtmiştir.

[2] Mecmû'u'l-Fetâvâ; c: 25, s: 290.

[3] el-Menâru'l-Munîf; s: 96.

[4] Tebyînu'l-Aceb; s: 11.

"Recep ayının orucunun, diğer ayların orucundan fazla bir fazîleti yoktur. Ancak recep ayı, haram aylardandır. Sahih sünnette bu ayda oruç tutmanın fazîletli olduğuna dâir bir şey gelmemiştir.Bu konuda gelen hadisler,huccet sayılmayan cinstendir."

"Fıkhu's-Sünne"; c: 1, s: 383.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-, Recep ayının 27. gününü oruç tutmak ve gecesini de ibâdetle geçirmek hakkında sorulunca o şöyle cevap vermiştir:

"Recep ayının 27. gününü oruçla ve gecesini de ibâdetle geçirmekle tahsis etmek, bid'attır.Her bid'at ise dalâlettir." (Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Useymîn; c: 20, s: 440).

www.islamqa.com

